

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-2228/24-S
Sp. zn. ČŠIS-S-428/24-S

Název	Základní škola P. Lisého Hostomice, okres Beroun
Sídlo	Školní 246, 267 24 Hostomice
E-mail	zspl@seznam.cz
IČO	47 558 130
Identifikátor	600 161 463
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Eduard Polách
Zřizovatel	město Hostomice
Místo inspekční činnosti	Školní 246, Hostomice
Inspekční činnost na místě	21. – 24. května 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“), jejich naplňování a souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“) a školní družiny (dále „družina“). Od předchozí inspekční činnosti v roce 2018 se mírně zvýšil počet žáků v ZŠ a snížil počet účastníků zájmového vzdělávání (dále „účastníků“)

v družině.

Ve čtrnácti třídách je evidováno 315 žáků prvního až devátého ročníku (87,5% naplněnost). ZŠ vzdělává 37 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a 12 žáků s odlišným mateřským jazykem, z nichž jeden má částečnou jazykovou bariéru. Družina má tři oddělení s 61 účastníky (76,3% naplněnost).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) byl jmenován do funkce v roce 2011. Cíle rozvoje ZŠ formuloval v realistické koncepci, ve které však chybí konkrétní vize pro další rozvoj zájmového vzdělávání v družině. Stanovené vize se mu daří plnit mj. v oblasti materiálního zabezpečení, spolupráce se zřizovatelem, zákonnými zástupci žáků a dalšími partnery.

Organizační struktura je účelně nastavena, odpovídá velikosti a potřebám školy. Ředitel vhodně delegoval pravomoci na dvě zástupkyně, vedoucí vychovatelku družiny a pracovnice školního poradenského pracoviště (dále „ŠPP“). Vnitřní informační systém je funkční, založený zejména na osobním kontaktu zaměstnanců, na využívání elektronického školního systému a multiplatformní aplikace. Zásadní pedagogické, organizační a metodické záležitosti i přijímaná opatření ke zkvalitnění vzdělávání a činnosti školy jsou projednávány v pedagogické radě, na poradách vedení a metodických orgánů. Kontrolní činnost je plánována a pouze částečně účinně realizována. Nedostatky byly zjištěny v činnosti ŠPP a v zajištění výuky, např. v jejím krácení některými pedagogy.

Činnost ŠPP zajišťuje výchovná poradkyně a školní metodička prevence, které účelně poskytují poradenství a konzultace žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogickým pracovníkům. Škola správně identifikuje projevy rizikového chování, velký důraz je zároveň kladen na jejich prevenci. Vhodně je zpracována strategie předcházení školní neúspěšnosti, v její realizaci se však vyskytují nedostatky. Ty se projevují např. zhoršeným prospěchem žáků při přechodu z prvního na druhý stupeň ZŠ.

Od předchozí inspekční činnosti se rozšířil a částečně obměnil pedagogický sbor. Vzdělávání v ZŠ aktuálně zajišťuje 25 učitelů, z nichž tři nesplňují odbornou kvalifikaci, z šesti asistentů pedagoga jsou dva nekvalifikovaní, jeden si potřebné vzdělání doplňuje. V družině pracují tři odborně kvalifikované vychovatelky. Ředitel prokázal, že odborně kvalifikované pedagogy hledá. Zároveň stanovil plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, který svým zaměřením respektoval potřeby školy. Do vzdělávacích aktivit se mu však podařilo zapojit pouze některé vyučující. V této oblasti má škola příležitost ke zlepšení. Ředitel i zástupkyně poskytují vhodnou metodickou podporu začínajícímu učitelům.

Vzdělávání je realizováno v esteticky podnětném a příjemném prostředí. Materiální vybavení školy je postupně modernizováno (nově byly pořízeny např. prostředky digitálních technologií) a zlepšují se prostorové podmínky vzdělávání. Škola účelně využívá finanční prostředky, vyvíjí snahu získávat další finance z jiných zdrojů.

Žáci i účastníci zájmového vzdělávání jsou seznamováni s pravidly bezpečného chování a ochrany zdraví. Dohledy nad žáky byly v době inspekční činnosti vykonávány, kontrola nad osobami vstupujícími do školních prostor byla zajištěna. Ředitel sleduje míru úrazovosti a přijímá účinná opatření k jejímu snižování.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Základní vzdělávání probíhalo většinou v příjemné pracovní atmosféře, zohledňovalo znalosti a zkušenosti žáků. Pedagogové poskytovali žákům dostatek času pro řešení zadaných úloh či formulaci odpovědí. Efektivně byla výuka podpořena zejména textovými a obrazovými materiály i dalšími didaktickými pomůckami. Pedagogičtí pracovníci respektovali individuální pracovní tempo žáků, při obtížích s plněním zadaných úkolů jim poskytovali vhodnou podporu. Vyučující se zaměřovali převážně na vědomostní cíle, podněcování žáků ke kritickému myšlení bylo jen ojedinělé. Cílené zařazování činnostních metod a forem práce, aktivit s různými informačními zdroji, úloh s odlišnou kognitivní náročností, vedení žáků ke kvalitnímu sebehodnocení či k hodnocení práce svých vrstevníků nebylo dostatečně využito.

Ve většině hodin českého jazyka, matematiky a prvouky na prvním stupni byly vhodně uplatňovány různé metody a organizační formy práce. Jednotlivé činnosti na sebe logicky navazovaly, což účinně přispívalo k porozumění probíranému učivu a k zájmu žáků o učení. Funkčně byly aplikovány mezipředmětové vztahy i regionální prvky. Pedagogové často k podpoře názornosti účelně využívali prostředky digitálních technologií. K pozitivům také patřila vhodná motivace a příznivé hodnocení žákovských výkonů. Žáci si aktivně opakovali a upevňovali učivo či získávali nové poznatky. Prokázali, že umějí účelně uplatňovat zkušenosti z praxe. Pouze ojediněle byla zaznamenána výuka, v níž zvolené činnosti a postupy nebyly efektivně realizovány. Výuka anglického jazyka probíhala formou různých aktivit rozšiřujících slovní zásobu žáků. To většinou vhodně přispívalo k jejich účinné motivaci při plnění dílčích zadaných úkolů a podporovalo rozvíjení cizojazyčných kompetencí. Zdařile byla realizována také tandemová výuka, která účelně umožňovala věnovat pozornost individuálním potřebám žáků. Efektivní spolupráce učitelů a vhodné rozdělení jejich kompetencí účinně obohatily proces cizojazyčného vzdělávání.

Ve výuce českého jazyka, dějepisu a rodinné výchovy byli žáci většinou vhodně aktivizováni. Pedagogové účelně rozvíjeli čtenářskou gramotnost a komunikativní dovednosti žáků, procvičovali práci s textem. Ojediněle učitelé vedli žáky ke kritickému myšlení, sebehodnocení či ke vzájemnému hodnocení. Při frontálně vedené výuce zeměpisu převažovala aktivita učitele, většina žáků zůstala pasivní. Vhodně byla zařazena prezentace žákovské práce, vrstevnické hodnocení této aktivity však probíhalo bez jasně stanovených kritérií.

Tandemová výuka informatiky nebyla účelně zorganizovaná, učitelé neměli vhodně rozdělené role. Byla využita práce ve dvojicích na problémové úloze, chyběla však nabídka dalších aktivit pro rychlejší žáky, kteří tak nebyli patřičně motivováni k práci, což se projevilo jejich následnou nekázní. Zhodnocení hodiny, sebehodnocení či vrstevnické hodnocení neproběhlo. Čas hodiny nebyl efektivně využit, neboť výuka byla ukončena o pět minut dříve.

Efektivita, kvalita a didaktická propracovanost hospitovaných hodin cizích jazyků na druhém stupni byla ovlivněna mírou pedagogických zkušeností jednotlivých pedagogů a jejich schopností vést výuku v příslušném jazyce. V polovině hospitovaných hodin anglického, německého a ruského jazyka byly účelně využity digitální technologie podporující rozvoj jazykové gramotnosti žáků. Zvolené činnosti většinou umožňovaly rozvoj jejich receptivních jazykových dovedností, pouze ojediněle se však vyskytovaly úkoly vedoucí k vzájemné spolupráci a aktivní komunikaci žáků v daném cizím jazyce. Zařazeny byly i hodiny tandemové výuky, v polovině však výrazně převládla role jednoho

učitele, čímž byla snížena efektivita tohoto vzdělávání. V méně zdařilé výuce německého jazyka byla zaznamenána absence zpětné vazby učitelky k žákům. Chybějící účinná motivace žáků k plnění zadaných úkolů nepřispívala k jejich aktivitě. Čas vyučovací hodiny nebyl efektivně využit, neboť hodina skončila o několik minuty dříve.

V hospitovaném předmětu speciálně pedagogické péče byl efektivně uplatňován individuální přístup k jednotlivým žákům. Vhodně zvolené postupy účinně přispívaly k rozvoji jejich čtenářské gramotnosti, podporovaly samostatnost a podněcovaly ke komunikaci.

V průběhu zájmového vzdělávání v družině vychovatelky účelně využívaly pestré metody a formy práce zaměřené zejména na osobnostní a sociální vývoj jednotlivců a jejich kompetencí. Vhodně zařazovaly aktivity, které podporovaly tvořivost účastníků a přispívaly k osvojování výtvarných a rukodělných dovedností. Efektivně byla rozvíjena přírodovědná gramotnost. Vychovatelky také umožňovaly účastníkům potřebnou relaxaci, uplatňovaly k nim vstřícný přístup.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola průběžně sleduje výsledky vzdělávání žáků. Vedení školy shromažďuje informace z výstupů vlastní přímé pedagogické činnosti, od vyučujících a z hospitací. Zákonní zástupci žáků jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání účelně informováni zejména prostřednictvím elektronických žákovských knížek, při třídních schůzkách a individuálních konzultacích.

Ve školním roce 2022/2023 prospěly dvě třetiny žáků s vyznamenáním, téměř třetina prospěla a dva žáci neprospěli. U třetiny žáků bylo zaznamenáno zhoršení jejich průměrného prospěchu při přechodu z prvního stupně na druhý, a to zejména v českém jazyce a v matematice. Z analýzy prospěchu žáků druhého stupně ZŠ také vyplývá zvýšený počet hodnocení známkou dostatečnou z přírodopisu a z fyziky, což se projevilo cca u třetiny žáků. Systém podpory žáků s riziky neúspěchu je v této souvislosti méně efektivní.

Podpora poskytovaná žákům se speciálními vzdělávacími potřebami formou doporučených a realizovaných podpůrných opatření není dle jejich učebních výsledků dostatečně účinná, třetina těchto žáků má horší prospěch než ostatní žáci v příslušné třídě. Žákovi s odlišným mateřským jazykem s částečnou jazykovou bariérou je zajišťována efektivní podpora formou doučování.

Žáci jsou k vhodnému chování účinně motivováni udělováním pochval, jejichž počet přesahuje uložená kázeňská opatření. Do vzdělávání jsou vhodně a účelně zařazována témata týkající se prevence rizikového chování, dodržování bezpečnosti a zdravého životního stylu. Případy nevhodného chování jsou individuálně řešeny ve spolupráci s třídními učiteli, rodiči i žáky a jsou přijímána většinou účinná opatření. K posilování pozitivních vztahů v rámci třídních kolektivů přispívají různé akce, např. projektové dny a aktivní činnost žákovské rady.

Na dosahování dobrých vzdělávacích výsledků školy má pozitivní vliv i vhodná nabídka zájmových činností a účast žáků v soutěžích s různým zaměřením. Kvalitní spolupráce se zákonnými zástupci žáků, se zřizovatelem, okolními školami a dalšími sociálními partnery, např. Domem pro seniory, Svazem tělesně postižených, napomáhá realizaci ŠVP i rozvoji sociálních vztahů mezi žáky. Různé mimoškolní aktivity, např. Velikonoční

jarmark, Den řemesel, Hostomice mají hlas, vhodně prezentují školu na veřejnosti a pozitivně ovlivňují kvalitu vzdělávání.

Výsledky práce účastníků zájmového vzdělávání v družině jsou v souladu se stanovenými cíli ŠVP a odpovídají individuálním schopnostem jednotlivců. Jsou vhodně využívány k výzdobě školních prostor, prezentovány na veřejnosti zejména prostřednictvím sportovních a kulturních akcí, sociálních sítí a místního tisku.

Závěry

Vývoj školy

- Obměnil se částečně pedagogický sbor školy a zvýšil se počet jeho členů.
- Zlepšily se materiální podmínky pro vzdělávání, zejména v oblasti digitálních technologií.
- Zvýšil se mírně počet žáků základní školy a snížil se počet účastníků zájmového vzdělávání ve školní družině.
- Většina nedostatků zjištěných při předchozí inspekční činnosti byla odstraněna; přetrvává však nižší účinnost kontrolního systému.

Silné stránky

Základní škola a školní družina

- Vzdělávání je realizováno ve vstřícném a podnětném prostředí (1.4)

Základní škola

- Efektivní spolupráce školy s vnějšími partnery účelně podporuje rozvoj sociálních kompetencí žáků. (1.5)

Školní družina

- Pedagogové účelně využívají pestré metody a formy práce, které podporují tvořivost účastníků zájmového vzdělávání. (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

Základní škola

- Nižší účinnost kontrolního systému se projevuje v neefektivní organizaci průběhu vzdělávání opakovaným předčasným ukončováním vyučovacích hodin. (2.1)
- Příležitost ke zlepšení je ve využívání činnostních metod a forem práce, v zařazování úloh s odlišnou kognitivní náročností a v cíleném vedení žáků k práci s různými informačními zdroji. (4.2)
- Příležitost ke zlepšení je v cíleném vedení žáků ke kvalitnímu hodnocení, sebehodnocení a hodnocení vrstevníků podle předem známých kritérií. (4.3)
- Příležitost ke zlepšení je v účinnější realizaci strategie předcházení školní neúspěšnosti. (6.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zvýšit účinnost kontrolního systému.
- Motivovat pedagogické pracovníky k zapojení do vzdělávacích akcí.
- Vést žáky ve výuce k cílenému využívání různých informačních zdrojů, ke kvalitnímu hodnocení, sebehodnocení a k hodnocení vrstevníků podle předem známých kritérií.
- Využívat činnostní metody a formy práce, zařazovat úlohy s odlišnou kognitivní náročností do výuky.
- Realizovat účinněji strategie předcházení školní neúspěšnosti v souvislosti s výsledky vzdělávání žáků.
- Podněcovat žáky k vzájemnému dialogu podporujícího učení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Dokumentace ke zřízení školy – zřizovací listina, jmenování a potvrzení ředitele ve funkci, výpis z rejstříku škol a školských zařízení k termínu inspekční činnosti
2. ŠVP pro základní vzdělávání, pro zájmové vzdělávání ve školní družině, platnost k termínu inspekční činnosti
3. Školní řád ZŠ, vnitřní řád družiny, platnost k termínu inspekční činnosti
4. Rozvrh vyučovacích hodin tříd a pedagogů, školní rok 2023/2024
5. Doklady o přijímání ke vzdělávání, platnost k termínu inspekční činnosti – vzorek
6. Dokumentace k řízení školy – soubor dokumentů, k termínu inspekční činnosti
7. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní rok 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
8. Školní matrika ZŠ, družiny, školní rok 2023/2024 – vzorek
9. Třídní knihy ZŠ, přehledy výchovně vzdělávací práce družiny, školní rok 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
10. Záznamy z pedagogické rady, školní roky 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
11. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání, plány dalšího vzdělávání), školní roky 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
12. Dokumentace zjišťující a hodnotící výsledky vzdělávání v ZŠ, školní roky 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti

13. Metodické sdružení 1. stupně a předmětové komise 2. stupně, školní rok 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
14. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-2416/18-S, z 4. června 2018
15. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví – vzorek, kniha úrazů, školní roky 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
16. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2022/2023
17. Webové stránky školy <http://www.zsplhostomice.cz>
18. Účetní a hospodářská dokumentace za roky 2023 a 2024 k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Martina Lhotáková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Miroslava Březinová, školní inspektorka

Mgr. Eva Karasová, školní inspektorka

Bc. Jana Jungerová, kontrolní pracovnice

24. června 2024